

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyní Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové v právní věci

žalobce: **J. C.**
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Hlaváčkem
se sídlem Kořenského 15/1107, Praha 5

proti

žalovanému: **Zeměměřičský úřad**
se sídlem Pod sídlištěm 9, Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2018 č.j. ZÚ-02449/2018-12001 ve znění opravného usnesení ze dne 14. 8. 2018 č.j. ZÚ-02470/2018-12001

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladu řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla z důvodu nezaplacení požadované úhrady odložena žádost o poskytnutí informace ze dne 15. 12. 2014, v níž žalobce žádal o poskytnutí digitálního modelu reliéfu České republiky 5. generace (dále jen „DMR 5G“) v rozsahu celé České republiky, a to ve strojově čitelném formátu.
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že předmětná žádost byla odložena, neboť žalobce do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady, k jejímuž zaplacení byl vyzván výzvou ze dne 24. 5. 2018 č.j. ZÚ-01458/2018-11001, požadovanou úhradu nezaplatil. Žalovaný dále odkázal na § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) a citoval z obsahu výzvy ze dne 24. 5. 2018 k zaplacení úhrady. Mimo jiné uvedl, že tvorba DMR 5G byla ukončena na celém území České republiky k 30. 6. 2016. V současné době je DMR 5G poskytován za úplat, která

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

byla vypočtena s ohledem na plánované a praxí ověřené náklady na zajištění potřebné kvality DMR 5G ve smyslu ustanovení § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 123/1998 Sb.“). Základní cena DMR 5G, respektive dat terénního reliéfu – výškové body, je stanovena v položce 8 bodu 11 přílohy k vyhlášce č. 31/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením (dále jen „vyhláška č. 31/1995 Sb.“). Konečná výše úplaty se stanovuje dále také podle pravidel uvedených v poznámkách téhož bodu. Data DMR 5G jsou součástí Základní báze geografických dat České republiky (ZABAGED). Cena dat DMR 5G v rozsahu celé ČR ve strojově čitelném formátu je odvislá od množství poskytnutých výškopisných bodů, přičemž množství bodů se v čase mění v závislosti na aktualizaci dat. K 22. 5. 2018 činí základní úplata za DMR 5G 2 998 037 Kč, a to pro případ využívání dat výhradně k interním potřebám uživatele. Zaplacením této částky povinný subjekt podmiňuje poskytnutí DMR 5G v rozsahu celého území České republiky.

3. Žalovaný dodal, že náklady na zajištění potřebné kvality DMR 5G ve smyslu § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb., odpovídají nezbytným výdajům Zeměměřického úřadu na aktualizaci DMR 5G. Tyto výdaje zahrnují část výdajů na aktualizaci databáze ZABAGED, dále přípravu a realizaci laserového skenování části území pro roční aktualizaci DMR 5G, vyhodnocení změn výškopisu a integraci změn do DMR 5G, a dosahují ročně 11,4 mil. Kč. Příjmy za poskytování DMR v roce 2016 dosáhly částky 1,4 mil. Kč.
4. Žalovaný dále uvedl, že úplata za poskytnutí dat ZABAGED je stanovena vyhláškou č. 31/1995 Sb., a žalovaný není oprávněn sjednávat jiné cenové podmínky užívání dat ZABAGED, než jsou stanoveny touto právní úpravou. Závěrem konstatoval, že žalobce byl poučen o právu podat stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ do 30 dnů ode dne doručení výzvy, tohoto práva však nevyužil.
5. Usnesením ze dne 14. 8. 2018 č.j. ZÚ-02470/2018-12001 žalovaný opravil napadené rozhodnutí tak, že na druhé straně jeho odůvodnění změnil text věty předposledního odstavce, podle něhož žalobce nevyužil práva podat stížnost, následovně: „*Toto své právo žadatel využil*“.
6. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce nejprve zrekapituloval průběh řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. V prvním žalobním bodu uvedl, že dle § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb., nemá výše úhrady přesáhnout minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat. Dle žalobce však neexistuje příčinná souvislost mezi úhradami za poskytování informací a (úhradami na) zajištění potřebné kvality/zpřístupňování prostorových dat. Digitální model reliéfu ČR je pořízen z veřejných zdrojů pro veřejné účely a byl by pořízen a udržován v potřebné kvalitě i v případě, že by za něj žádný žadatel nezaplatil. To vyplývá i z faktu, že žalovaný má z poskytování dat příjem přibližně ve výši 1 000 000 Kč ročně, přičemž udržovací náklady DMR 5G jsou v roční výši zhruba 10 000 000 Kč (samotné pořizovací náklady činily více než 100 000 000 Kč). Není tomu tedy tak, že by bez poskytování dat za úhradu nemohl být DMR 5G pořízen a udržován v potřebné kvalitě. Bezúplatné poskytování DMR 5G připouští i bod 11 přílohy k vyhlášce č. 31/1995 Sb. V poznámce i) k uvedenému bodu se připouští sleva ve výši 100 % ke vzdělávacím účelům a studijním účelům. Žalobce netvrdí, že by byl školou nebo studentem, ale poukazuje na to, že sama pravidla, z nichž žalovaný při výpočtu výše úhrady vycházel, umožňují ze vzdělávacích důvodů zcela bezúplatné poskytování. V této souvislosti žalobce dále poukázal na směrnici Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále jen „Směrnice č. 2003/98/ES“). Závěrem k tomuto bodu konstatoval, že jak zákon č. 123/1998 Sb., tak vyhláška č. 31/1995 Sb., mají být v souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a v souladu se Směrnicí č. 2003/98/ES vykládány tak, aby informace poskytovány byly, a nikoliv obráceně. DMR 5G byl pořízen a je udržován z veřejných zdrojů pro veřejné účely, a má tedy v co nejširší míře sloužit veřejnosti. Cena za poskytnutí informací tak nemá být vyšší, než kolik činí mezní náklady na reprodukci a šíření

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

předmětných dat. Tyto náklady však z napadeného rozhodnutí nevyplynají a v tomto ohledu je rozhodnutí o výši úhrady nepřezkoumatelné.

7. Ve druhém žalobním bodu žalobce namítl, že stanovení úplaty ve výši 2 998 037 Kč je omezením práva na přístup k informacím, neboť vytváří ekonomickou bariéru, která je pro většinu běžných žadatelů nepřekonatelná. V této souvislosti žalobce poukázal na to, že stanovená úhrada převyšuje bezmála stonásobně výši průměrné měsíční hrubé nominální mzdy v 1. čtvrtletí roku 2018, která činí 30 265 Kč. Jedná se tedy o omezení práva na informace dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, které však lze omezit jen zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých. Dle žalobce uvedené opatření nezbytné není, neboť žalovanému nehrozí ztráta nezbytných příjmů za poskytování dat za úplatu, jelikož náklady na pořízení a zajišťování kvality DMR 5G hradí stát.
8. Obsahem třetího žalobního bodu je námitka žalobce, že s ním jakožto datovým žurnalistou Českého rozhlasu bylo zacházeno rozdílně oproti žadatelům z řad škol, vzdělávacích zařízení a studentů, jimž jsou informace poskytovány bezúplatně. Takové rozlišování dle mínění žalobce neobstojí v testu přímé diskriminace, který Ústavní soud formuloval např. v nález ze dne 10. 7. 2014 sp. zn. Pl. ÚS 31/13. Ceník, z něž žalovaný vychází, v tomto testu neobstojí. V případě žalobce na straně jedné a studentů a vzdělávacích institucí na straně druhé se totiž jedná o srovnatelné jedince, odlišné zacházení nevychází ze zakázaných důvodů, avšak je žalobci k tíži, neboť je rozdíl, zda bude platit za data 2 998 037 Kč nebo 0 Kč. Odlišné zacházení přitom není ospravedlnitelné, neboť nesleduje legitimní zájem a není přiměřené.
9. Závěrem žalobce konstatoval, že poskytování informací a právní stav umožňující získání informací o činnosti orgánů veřejné správy komukoliv vede k růstu odpovědnosti při výkonu veřejné moci, ke zvyšování její kvality a transparentnosti, čímž zároveň působí jako významný preventivní prvek předcházející nežádoucím situacím, motivům a jevům v politice a veřejné správě. Dostatečně rozsáhlý, jednoduchý a rychlý přístup veřejnosti k informacím má také příznivý vliv na důvěru občanů v demokratické instituce a jejich ochotu podílet se na veřejném životě.
10. Žalobce má vzhledem k výše uvedenému za to, že napadené rozhodnutí je zapotřebí zrušit, neboť požadované informace mu měly být v souladu se směrnicí č. 2003/98/ES poskytnuty za úplatu, jež nepřesáhne mezní náklady na reprodukci a šíření uvedených dat. Tyto náklady však z napadeného rozhodnutí nevyplynají, a proto je na místě napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost. Zároveň má žalobce za to, že rozlišování mezi žadateli, jimž se poskytují informace bezúplatně, a ostatními žadateli neprojde tzv. testem přímé diskriminace. Domnívá se, že je zde dán prostor, aby soud nařídil tzv. informačním příkazem dle § 16 odst. 4 InfZ poskytnutí požadovaných informací. V žalobním petitu proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí ve znění opravného usnesení ze dne 14. 8. 2018 č.j. ZÚ-02470/2018-12001 zrušil a nařídil žalovanému poskytnout žalobci požadované informace, tj. digitální model reliéfu České republiky 5. generace v rozsahu celé České republiky, a to ve strojově čitelném formátu.
11. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě setrval na stanovisku, že je povinen požadovat za poskytnutí požadovaných dat úplatu. Výše úhrady za poskytnutí DMR 5G byla ve vyhlášce č. 31/1995 Sb., stanovena tak, aby nepřesahovala minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb ve smyslu § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb. Neztotožnil se s názorem, že stanovená výše úplaty je omezením práva žalobce na přístup k informacím a vytváří pro většinu běžných žadatelů nepřekonatelnou ekonomickou bariéru. Průměrná cena dat za 1 km² území činí 38 Kč a pořízení dat v rozsahu běžně využívaného zájmového území je v možnostech každého občana. Žalobce však požadoval data obsahující souřadnice více než 10 miliard bodů. Přitom například území celého hlavního města Prahy je možno získat za 18 334 Kč a za žalobcem uváděnou průměrnou mzdu by bylo možno získat data DMR 5G z území o rozloze 822 km².

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

12. K námitce žalobce ohledně jeho údajné diskriminace žalovaný uvedl, že studentům a školám jsou pro striktně studijní účely poskytována data v násobně menším rozsahu. V roce 2017 žádná škola o bezplatné poskytnutí DMR 5G nepožádala, bylo však vyřízeno 49 objednávek studentů v hodnotě 186 917 Kč z území o rozloze 2 065 km². Důvodem poskytnutí dat školám a studentům se slevou 100 % je veřejný zájem na podpoře vzdělávání. Školy zeměměřičského směru jsou navíc napojeny na veřejné rozpočty, a platby by tak byly prováděny z veřejných prostředků.
13. Žalovaný pro upřesnění uvedl, že DMR 5G je základní výškopisnou databází celého území ČR a je součástí ZABAGED, jejíž správu žalovaný vykonává. Obsah ZABAGED, formy poskytování a podmínky zveřejnění a užití dat ZABAGED jsou upraveny vyhláškou č. 31/1995 Sb. DMR 5G představuje zobrazení přirozeného nebo lidskou činností upraveného zemského povrchu v digitálním tvaru ve formě výšek diskrétních bodů v nepravidelné trojúhelníkové síti (TIN). Model vznikl zpracováním výškopisných dat pořízených metodou leteckého laserového skenování území ČR v letech 2009 až 2016 s celkovými náklady více než 100 000 000 Kč. Správním úřadům, soudům a orgánům veřejné správy jsou data ZABAGED včetně DMR 5G pro výkon jejich působnosti poskytována bezplatně. Podnikajícím i nepodnikajícím právnickým a fyzickým osobám jsou pak poskytována za úhradu dle § 10c odst. 3 vyhlášky č. 31/1995 Sb. V souladu s tímto ustanovením žalovaný poskytuje bezplatné prohlížení dat DMR 5G z celého území ČR pomocí internetové aplikace <http://ags.cuzk.cz/dmr>, která umožňuje vedle prohlížení dat i realizaci základních analýz. Tím je zajištěn přístup veřejnosti k požadované informaci v co nejširší míře. Mimo žalobce dosud nenastal případ, že by někdo nebyl možnostmi prohlížení uvedených dat uspokojen. Žalovaný doplnil, že k zajištění potřebné kvality DMR 5G provádí jeho průběžnou a periodickou aktualizaci v objemu výdajů ročně cca 11,5 mil. Kč.
14. V doplnění žaloby ze dne 10. 7. 2019 žalobce poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019 sp. zn. I. ÚS 1083/16 a dovolával se v něm uvedeného závěru, podle kterého povinný subjekt musí výši úhrady oznámit před uplynutím lhůty pro poskytnutí informace, tj. nejpozději do 15 či 25 dnů ode dne přijetí žádosti; pozdější či dodatečné oznámení není možné. Zároveň konstatoval, že žalovanému byla Městským soudem v Praze věc vrácena dne 17. 4. 2018, nicméně žalobce byl žalovaným k zaplacení shora uvedené úhrady vyzván až v přípisu (výzvě) ze dne 24. 5. 2018 č.j. ZÚ-01458/2018-11001. Zákonná lhůta k takovéto výzvě tak byla překročena, když 15. den od (opětovného) obdržení uplynul dne 2. 5. 2018.
15. Ve vyjádření k doplnění žaloby žalovaný uvedl, že žalobcem zmiňovaný nález Ústavního soudu řešil primárně jiný problém, a to že z hlediska požadavků čl. 17 odst. 5 a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práva a svobod je přípustné, pokud povinný subjekt odepře poskytnutí informace v případech šikanózního výkonu práva na přístup k nim, případně stanoví úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání kvalifikovaným odhadem a nikoliv na základě definitivního vyhledání žádané informace. V nyní projednávané věci nešlo o vyčíslení úhrady za vyhledání informací, ale o stanovení ceny za poskytnutí dat DMR 5G dle vyhlášky č. 31/1995 Sb.
16. V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:
17. Podle § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb., prostorová data a služby založené na prostorových datech mohou být zpřístupněny za úplatu, pokud dále není stanoveno jinak. Za zpřístupnění prostorových dat povinných subjektů a jiných poskytovatelů prostorových dat odpovídajících tématům uvedeným v prováděcím právním předpise a služeb založených na prostorových datech může být požadována úhrada ve výši, která nepřesáhne minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech.
18. Podle § 10c odst. 1 vyhlášky č. 31/1995 Sb., data databáze poskytuje Zeměměřický úřad v rozsahu a struktuře, které umožňuje informační systém zeměměřictví, v těchto formách:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

- a) datové soubory,
- b) prohlížeč služba, nebo
- c) služba stahování dat.

19. Podle § 10c odst. 3 vyhlášky č. 31/1995 Sb., data databáze ve formě podle odstavce 1 písm. b) se poskytují bezúplatně; data databáze ve formách podle odstavce 1 písm. a) a c) se poskytují za úplatu stanovenou v příloze (bod 11).
20. Podle položky 8 bodu 11 přílohy k vyhlášce č. 31/1995 Sb., je v případě výškových bodů terénního reliéfu (DMR 4G a 5G) měrnou jednotkou 100 bodů, přičemž úplata za poskytování těchto dat z databáze činí 0,03 Kč za měrnou jednotku.
21. Podle poznámky i) k bodu 11 přílohy k vyhlášce č. 31/1995 Sb., školám, školským zařízením a vysokým školám za účelem vzdělávání a studentům pro účely zpracování bakalářské, diplomové nebo jiné práce zpracované za účelem získání akademického titulu na podkladě písemné žádosti potvrzené školou se úplata za poskytnutá data snižuje o 100 %; data se poskytnou pouze v nezbytném rozsahu. Na takto poskytnutá data se nevztahuje minimální výše úplaty podle písmene c).
22. Podle § 17 odst. 1 InfZ povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
23. Podle § 17 odst. 3 InfZ v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.
24. Podle § 17 odst. 5 InfZ poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.
25. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
26. Předně je nutno uvést, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace, jež nachází svůj odraz v ustanovení § 71 odst. 2 třetí věť s.ř.s., podle kterého žalobce může rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Soud se proto může věcně zabývat jen těmi žalobními body, které byly v řízení uplatněny v zákonem stanovené lhůtě dvou měsíců běžící ode dne, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno (srov. § 72 odst. 1 s.ř.s.). Projednání později uplatněných žalobních bodů by znamenalo nepřípustné porušení principu koncentrace řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69). Při posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí proto soud nemohl přihlížet k žalobnímu bodu, v němž bylo s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019 sp. zn. I. ÚS 1083/16 namítáno opožděné uplatnění výzvy k zaplacení úhrady za poskytnutí požadovaných informací. Tento žalobní bod žalobce nově vznesl v doplnění žaloby ze dne 10. 6. 2019, tedy až po uplynutí dvouměsíční lhůty pro podání žaloby, která je podle § 71 odst. 2 s.ř.s. nejzazším limitem i pro případné rozšíření žaloby o další žalobní body.
27. Soud nepřisvědčil námitce, v níž žalobce brojí proti nepřezkoumatelnosti výše úhrady požadované žalovaným za poskytnutí informací. Ve výzvě k zaplacení úhrady ze dne 24. 5. 2018

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a následně i v napadeném rozhodnutí bylo dostatečně určitým a srozumitelným, a tedy i soudně přezkoumatelným způsobem uvedeno, že úhrada, která byla je žalobci za poskytnutí DMR 5G v rozsahu celé České republiky požadována, byla vyčíslena na základě úpravy obsažené v zákoně č. 123/1998 Sb., ve spojení s vyhláškou č. 31/1995 Sb., a to dle pravidel, která jsou v těchto závazných právních normách obsažena. Bylo zákonnou povinností žalovaného žalobci úhradu za poskytnutí dat DMR 5G podle této úpravy vyměřit, což žalovaný také učinil. Za žalobcem požadované informace byla v souladu s výše uvedenými právními předpisy stanovena úhrada ve výši 0,03 Kč za každých 100 výškových bodů. Úhrada, která byla po žalobci požadována, tedy byla vyčíslena jako součin dvou činitelů, z nichž jedním je částka 0,03 Kč a druhým počet měrných jednotek (jednou měrnou jednotkou je v případě výškových bodů DMR 5G 100 bodů) připadajících na celé území České republiky. Z celkové výše úhrady nutně plyne, že cenou za jednu měrnou jednotku ve výši 0,03 Kč byl vynásoben celkový počet 99 934 567 měrných jednotek, neboť pouze tak mohl žalovaný dospět k výsledné částce úhrady ve výši 2 998 037 Kč. Zcela jednoznačně vyčíslenou úhradu s uvedením pravidel plynoucích ze závazných právních předpisů, jimiž se žalovaný při výpočtu úhrady řídil, nelze označit za nepřezkoumatelnou.

28. Nebylo povinností žalovaného, aby v rámci stanovení výše úhrady vyčíslil „*mezí náklady na reprodukci a šíření uvedených dat*“, jak s odkazem na Směrnici č. 2003/98/ES požaduje žalobce. Ve výzvě k zaplacení úhrady ze dne 24. 5. 2018 žalovaný plně dostál požadavku zakotvenému v § 17 odst. 3 InfZ, neboť z předmětné výzvy je zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena (k tomu viz výše). Žalovaný ostatně neměl jinou možnost, jak výši požadované úhrady stanovit, neboť jeho povinností bylo při výpočtu úhrady postupovat striktně podle úpravy obsažené v zákoně č. 123/1998 Sb., a vyhlášce č. 31/1995 Sb. Nadto je třeba uvést, že Směrnice č. 2003/98/ES v důvodech pro vydání, které žalobce citoval, nelimituje celkový příjem z vybírání poplatků pouze celkovými náklady na reprodukci a šíření (dokumentů), ale celkovými náklady na jejich shromažďování, vytváření, reprodukci a šíření, případně se započítáním přiměřeného zisku, přičemž vytváření zahrnuje vypracování a sestavování, rozšiřování může rovněž zahrnovat uživatelskou podporu. Do nákladů na vytváření DMR 5G je po vytvoření této databáze nutno započítat i výdaje vynakládané žalovaným na jejich aktualizaci, které dle napadeného rozhodnutí dosahují ročně částky 11,4 mil. Kč. Při zohlednění příjmů, kterých žalovaný dosáhl za poskytování DMR v roce 2016 (1,4 mil. Kč), je zřejmé, že ani při zaplacení požadované úhrady žalobcem by celkový příjem žalovaného nepřesáhl celkové náklady na vytváření databáze DMR 5G. Výše uvedený požadavek Směrnice č. 2003/98/ES týkající se horního limitu celkového příjmu za vybírání „poplatků“ byl tedy v projednávané věci dodržen.
29. Argumentaci žalobce o neexistenci příčinné souvislosti mezi úhradami za poskytování informací a (úhradami na) zajištění potřebné kvality/zpřístupňování prostorových dat považuje soud za irelevantní. V případě úhrad za poskytování informací a výdajů vynakládaných státem na zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat vskutku nelze hovořit o příčinné souvislosti ve smyslu souvislosti mezi příčinou a jejím následkem. Žalobci lze přisvědčit v tom, že digitální model reliéfu ČR byl pořízen z veřejných zdrojů pro veřejné účely a byl by pořízen (a je nadále udržován) v potřebné kvalitě bez ohledu na příjmy získané žalovaným za poskytování dat z této databáze. Právní úprava obsažená v ustanovení § 11c odst. 3 zákona č. 123/1998 Sb., podle které za zpřístupnění prostorových dat povinných subjektů a jiných poskytovatelů prostorových dat odpovídajících tématům uvedeným v prováděcím právním předpise a služeb založených na prostorových datech může být požadována *úhrada ve výši, která nepřesáhne minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech*, nicméně plní obdobnou funkci, která je vyjádřena v důvodech pro vydání Směrnice č. 2003/98/ES, tedy funkci jakéhosi horního limitu úhrady za poskytnutí (zpřístupnění) prostorových dat. Mezi výdaje na zajištění potřebné kvality DMR 5G nepochybně patří i každoroční výdaje na aktualizaci databáze, přičemž úhrada požadovaná na žalobci výši těchto výdajů rozhodně nepřesahuje (žalobce to ostatně ani netvrdí).

30. To, že bod 11 přílohy k vyhlášce č. 31/1995 Sb., připouští bezúplatné poskytování DMR 5G školám, vysokým školám a studentům, neznamená, že totéž bezplatné poskytnutí si mohou nárokovat i jiné subjekty (k tomu viz níže).
31. Soud k prvnímu žalobnímu bodu uzavírá, že žalovaný v projednávané věci stanovil výši požadované úhrady přezkoumatelným způsobem, přičemž postupoval zcela v souladu s relevantní právní úpravou.
32. Soud shledal neopodstatněnou ani žalobní námitku poukazující na nepřiměřenost výše požadované úhrady. Jelikož žalobce požadoval data DMR 5G pro území celé České republiky, tedy konkrétně v rozsahu 9 993 456 667 bodů, stanovená úhrada ve výši dosahující téměř tři miliónů korun koresponduje extrémnímu objemu dat, jichž se na žalovaném domáhal. Jakkoliv se může částka 2 998 037 Kč jevit jako vysoká, zcela odpovídá rozsahu požadovaných informací a také způsobu výpočtu úhrady stanovenému právními předpisy v závislosti na počtu (požadovaných) měrných jednotek, a proto ji nelze označit za nepřiměřenou. Je nutno si uvědomit, že v případě dat DMR 5G se jedná o velice podrobné informace, kterých je v jednom 1 km² území obsaženo enormní množství. Jak konstatoval žalovaný, data DMR 5G v rozsahu 1 km² rozlohy území jsou žadatelům poskytována za 38 Kč. Žalobce však požadoval poskytnutí těchto dat pro celou Českou republiku, tedy pro území o rozloze 78 866 km². Žalobce si je nepochybně vědom relevantní právní úpravy, takže mu muselo být zřejmé, že bude-li požadovat takto enormní množství informací, bude rozsahu jeho požadavku odpovídat také výše požadované úhrady. Z tohoto pohledu pro něj nemohla být stanovená výše úhrady překvapivá. Na tom nemůže ničeho změnit ani jeho subjektivní názor o nepřiměřenosti výše úhrady, neboť ten nemá na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv. Nezbyvá než zopakovat, že úhrada za poskytování dat DMR 5G je zákonem a prováděcím předpisem stanovena zcela jednoznačně a kromě bezúplatného poskytování studentům a vzdělávacím institucím k zákonem jasně vymezeným účelům je pro všechny ostatní žadatele stejná. Již proto není možné hovořit o jakékoliv diskriminaci žalobce, co se týče možnosti jeho přístupu k informacím v podobě dat DMR 5G.
33. K závěru o nepřiměřenosti výše stanovené úhrady není možné dospět na základě jejího porovnání s výší průměrné hrubé nominální mzdy v České republice (ta v době rozhodování soudu dle údajů Českého statistického úřadu o průměrné mzdě za 2. čtvrtletí 2020 činí 34 271 Kč). Tato argumentace je nutně zavádějící, neboť úplatu vyměřenou za žalobcův zcela extrémní požadavek (poskytnutí dat DMR 5G pro celé území České republiky) nelze srovnávat s průměrnou mzdou. Žalovaný v tomto směru přiléhavě poukázal na skutečnost, že data DMR 5G týkající se území o rozloze 1 km² je možno získat za úplatu ve výši 38 Kč a data o celém území hlavního města Prahy za 18 334 Kč. Z těchto částek plyne, že výše úhrady za zpřístupnění dat tohoto charakteru v „normálním“ množství odpovídá finančním možnostem běžných žadatelů, mezi které však žalobce s ohledem na množství jím požadovaných dat rozhodně nepatří.
34. Nedůvodná je též žalobcova argumentace o jeho nerovném postavení ve srovnání se studenty a vzdělávacími institucemi. K této námitce je třeba předně uvést, že sleva na poskytnutí dat DMR 5G ve výši 100 % pro školy, školská zařízení, vysoké školy a studenty je stanovena přímo právním předpisem. Bezúplatné poskytování nejrozličnějších informací a licencí pro studijní účely studentům a vzdělávacím institucím je v mnoha oblastech běžné a dle náhledu soudu v něm nelze a priori spatřovat diskriminaci žalobce. To, že je žalobce „datovým žurnalistou“, jej nestaví do pozice, která by byla srovnatelná se studenty či vzdělávacími zařízeními. Bezúplatné poskytování informací studentům a vzdělávacím institucím sleduje legitimní cíl, jímž je podpora rozvoje vzdělanosti, vědy a výzkumu. V případě dat DMR 5G se zcela jistě jedná o data, které mohou sloužit pro účely vzdělávání žáků a studentů či zpracování vědeckých či závěrečných studentských prací. Soudu však není zřejmé, z jakého důvodu by měly být tyto velice specializované informace zdarma poskytovány také novinářům, zvláště když všichni ostatní

žadatelé (kteří nepatří mezi subjekty, jimž se dle právní úpravy tyto informace poskytují zdarma), musí za jejich poskytnutí zaplatit. Přehlédnout nelze ani skutečnost, že podle poznámky i) k bodu 11 přílohy k vyhlášce č. 31/1995 Sb., se školám, školským zařízením, vysokým školám a studentům pro vymezené účely poskytují tyto informace (data) bezplatně *pouze v nezbytném rozsahu*.

35. Soud nijak nezpochybňuje skutečnost, že přístup k informacím by obecně měl být co nejjednodušší a v maximální možné míře bezplatný, aby byla usnadněna kontrola veřejné správy ze strany občanů. V případě žalobcem požadovaných informací se však s ohledem na jejich charakter dá jen stěží hovořit o kontrole výkonu veřejné správy a předcházení nežádoucích situací a jevů v politice a veřejné správě. Žalobce ostatně nijak nevysvětlil, jak by bylo možné tohoto jím deklarovaného cíle prostřednictvím kompletních dat DMR 5G dosáhnout. V této souvislosti je rovněž relevantní argument žalovaného, že data DMR 5G jsou v široké míře veřejně přístupná přes internetovou aplikaci na adrese <http://ags.cuzk.cz/dmr>, která zároveň umožňuje analýzu a další práci s těmito daty. Jestliže však žalobce požadoval poskytnutí kompletních dat DMR 5G ve strojově čitelném formátu, musel počítat s tím, že jejich zpřístupnění bude ze strany správního orgánu zpoplatněno v souladu s právními předpisy. Opačný postup by zakládal neodůvodněnou diskriminaci jiných žadatelů.
36. Soud k této námitce uzavírá, že žalobce nebyl postupem žalovaného v projednávané věci nijak diskriminován, neboť k němu bylo přistupováno stejně jako k ostatním žadatelům, kteří nejsou od placení úhrady za poskytnutí dat DMR 5G osvobozeni právním předpisem tak, jak je tomu v případě studentů a vzdělávacích institucí. Žalobci není možné přisvědčit v tom, že se jedná o srovnatelné jednotlivce či skupiny (novináře se studenty či školami s ohledem na jejich rozdílnou činnost zkrátka srovnávat nelze). Odlišnost při zacházení se žalobcem ve srovnání se subjekty, jimž jsou tato data v nezbytném rozsahu poskytována bezúplatně, je ospravedlnitelná legitimním zájmem na podpoře rozvoje vzdělanosti, vědy a výzkumu, k jehož dosažení má bezúplatné poskytnutí dat vymezeným subjektům sloužit.
37. Soud závěrem uvádí, že požadavek na zaplacení úhrady za poskytnutí informací v podobě dat DMR 5G má oporu jak v § 17 zákona č. 106/1999 Sb., tak i v zákoně č. 123/1998 Sb., a nelze jej považovat za protiústavní omezení práva na informace zakotveného v čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Možnost povinného subjektu požadovat na žadateli úhradu za poskytnutí informací ostatně aproboval i Ústavní soud v žalobcem zmiňovaném nálezu ze dne 21. 5. 2019 sp. zn. I. ÚS 1083/16. Způsob výpočtu výše úhrady je v případě dat DMR 5 G upraven shora citovanými právními předpisy, které byl žalovaný povinen respektovat, což také učinil. Protože žalobce úhradu ve stanovené lhůtě nezaplatil, byla jeho žádost napadeným rozhodnutím v souladu s § 17 odst. 5 InfZ odložena.
38. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.
39. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 26. listopadu 2020

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu